

Mauro Giulianis guitar-skole opus 1 (1810)

Mauro Giuliani er vel en guitarkomponist, som i dette forum ikke kræver nogen præsentation; hans musik spilles og indspilles - også selv om det ofte er en lille del af hans produktion, som tidens guitarister tager livtag på.

151 opusnumre blev det til samt en anseelig mængde værker uden opusnummer. Langt størstedelen er variationsværker over tidens populære temaer, men hvor man hos mange andre af tidens (guitar-)komponister oplever den noget uinspirerede metervare, hæver Giulianis værker sig mærkbart over dem i kvalitet. Hans sans for sats og komposition er simpelthen bedre.

Giuliani bosatte sig i 1806 i Wien efter et par år som omrejsende guitarvirtuos. Takket være ikke mindst efterkommeren Nicola Giulianis forskning ved vi en del om Mauros liv før den tid, men endnu er det et mysterium, hvorfra han fik den legendariske virtuositet, som gjorde ham til sin tids mest berømte guitarist.

Fra 1806 begyndte han at få udgivet sine værker hos Wiens toneangivne forlæggere, men det er bemærkelsesværdigt, at han reserverede opusnummer 1 til sin guitar-skole. - Da den udkom havde han allerede komponeret sine første to guitarkoncerter opus 30 og 36 og meget mere.

I mange år udgaves skolen med opusnummer 1A - som om der var flere værker med opus 1, men "fejlen" stammer fra, at betegnelsen 1A stammer fra det italienske opera prima - a som sidste bogstav i prima.

Ret beset kan man ikke kalde dette værk for en skole - i al fald hvis vi sammenligner med for eks. Carullis og Carcassis skoler. Her er intet om siddestilling eller anslag mv, men i anden og tredje del har Giulianis minutiøst tilføjet fingersætninger, hvormed han viser, hvordan han ønsker tonerne lagt på guitaren. Det er iøvrigt meget interessant af følge skolens fingersætninger; de er ikke, som man vel ville gøre det i dag, idet Giuliani ofte vælger fingersætninger, som muliggør, at han længst muligt bliver i samme position. Disse fingersætninger fremtvinger ofte uvante kombinationer, som umiddelbart kan virke mere besværlige og tunge end nutidens mere vandrette fingersætninger.

Hvor mange andre skoler (Carulli, Carcassi mfl.) også søger at ruste "eleven" til at kunne akkompagnere, er Giulianis øvelser helt klart rettet mod solospil.

De 120 øvelser over akkorderne C-G7-C, som udgør 1. del, er således stroppeur for højre hånd - og kan ikke anbefales taget i et hug. Hen imod slutningen af kapitlet fremgår det, at Giuliani har kigget generationen af guitarister før ham i kortene: I arpeggier over mere end fire strenge vælger han at gentage tommerfingeren opad, men repeterer pegefingern nedad. Den teknik finder vi i flere skoler fra slutningen af 1700-tallet og lige omkring 1800. Anden del er tert-, sekst-, oktav- og decimøvelser i forskellige tonearter. Det er bla. her Giulianis valg af fingersætninger kan overraske.

Tredie del indeholder øvelser i forskellige tekniske discipliner; staccato, legato, forslag, praltriller, gruppettoer, triller og andet. Som i 2. del er valget af fingersætninger bemærkelsesværdigt.

Fjerde del er 12 etuder, hvor fingersætningen helt mangler. Det er et interessant valg idet etudesamlingerne opus 48 og 99 indeholder fingersætninger. Generelt er etuderne i opus 1 ikke så vanskelige, men der er nogle interessante øvelser iblandt.

Netop Giulianis formåen på guitaren gør denne skole til et interessant studium, for kan vi "lure" nogle af mesterens tricks af fra den?

Svaret er; ja, vi kan, men tager man især hans etudesamlinger opus 48 og opus 99 med, får vi et langt bedre indblik i, hvordan Giuliani gjorde tingene.

Som mange andre af Giulianis hjemlands guitarister brugte han i udstrakt grad tommelfinderen på venstre hånd. Slutakkorden i etude nr. 9 i 4. del er simpelthen ikke mulig uden og flere andre steder i skolen noteres anvendelse af venstre tommel med tegnet ^ . I modsætning til de fleste af samtidens guitarister, som bruger ringfingeren på

højre hånd sparsomt, bruger Giuliani den næsten på lige fod med i og m fingeren, hvilket fremgår af de 120 øvelser i 1. del. Dette har formentligt betydet, at han sjældent har hvilet højre hånds lillefinger på guitarens dæk, som eller var almindelig praksis på det tidspunkt. Uden at kunne dokumentere det helt, tyder det desuden på, at Giuliani ind imellem har brugt venstre hånds tommelfinger foran på gribebrættet for at kunne nå længere. Taget i betragtning, at Giuliani også var cellist og at denne teknik bruges på cello, er det ikke utænkeligt - men meget uvant i dag.

Generelt er Giulianis noder meget detaljerede, men det er et værdifuldt supplement til forståelsen af, hvordan han bla. har lagt både skalaer og arpeggier at studere hans pædagogiske værker; med dem i hånden og en nærlæsning af de originale udgivelser af hans værker, vil man kunne aflæse, hvordan han har spillet sin musik - og dermed er man nået langt.